

Bydgoszcz, dnia 16 lutego 2016r.

Protokół

z kontroli działalności Centrum Pomocy Społecznej dla Bezdomnych Mężczyzn w Bydgoszczy przy ul. Fordońskiej 422, w odniesieniu do zarzutów przedstawionych w skardze z dnia 3 lutego 2016r. adresowanej do Prezydenta Miasta Bydgoszczy przez Pana [REDAKTOWANO]

Na podstawie polecenia kontroli Nr 1/2016 z dnia 8 lutego 2016r., Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, zespół kontrolny, w składzie:

1. Ewa Taper – Z-ca Dyrektora MOPS – przewodniczący zespołu kontrolnego;
2. Marian Gliniecki – starszy specjalista MOPS;
3. Ryszard Koziński – specjalista Działu Organizacyjno- Administracyjnego MOPS;
4. Jarosław Skórczewski – administrator MOPS;
5. Barbara Mistur – specjalista Dz. Realizacji Świadczeń i Pomocy Instytucjonalnej MOPS;
6. Izabela Wilk – starszy specjalista pracy socjalnej ROPS „Fordon”;
7. Krzysztof Migdalski – konserwator MOPS.

w dniu 9 lutego 2016r., przeprowadził kontrolę działalności Centrum Pomocy Społecznej dla Bezdomnych Mężczyzn w Bydgoszczy przy ul. Fordońskiej 422. Zakres kontroli obejmował wyjaśnienie kwestii, zawartych w skardze mieszkańca placówki, Pana [REDAKTOWANO] oraz ustalenie, czy przedstawione tam zarzuty znajdują potwierdzenie.

Zespół kontrolny dokonał analizy podstawowych wewnętrznych aktów prawnych regulujących działalność placówki. Jednocześnie w toku kontroli przeprowadzono wizytację wszystkich pomieszczeń mieszkalnych i socjalnych, kuchni, stołówki oraz pomieszczeń sanitarnych. Przeprowadzono rozmowy z obecnymi w placówce mieszkańcami i pracownikami, którzy w tym dniu byli obecni w pracy.

W zakresie formalno-prawnych podstaw działalności placówki pn. Centrum Pomocy Społecznej dla Bezdomnych jest prowadzenie przez Kujawsko – Pomorski Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, jako zleceniobiorca zadania publicznego, na podstawie umowy Nr 9/K/2013, zawartej w dniu 17 grudnia 2013r. z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bydgoszczy. Zleceniodawca, jakim jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, zlecił zleceniobiorcy: Kujawsko – Pomorskiemu Zarządowi Wojewódzkiemu Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, realizację zadania na prowadzenie placówki Centrum Pomocy dla Bezdomnych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r., o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014r., poz. 1118 j.t., z późn. zm.). Zakres przedmiotowy zleconego zadania polega na:

- udzielaniu całodobowego schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- opracowaniu i realizacji indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności,
- pracy socjalnej, określonej w art. 119 ustawy z dnia 12 marca 2004r., o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015r., poz. 163 j.t. z późn. zm.),
- prowadzenie punktu pomocy osobom nietrzeźwym.

Kujawsko – Pomorski Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, który prowadzi placówkę pn. Centrum Pomocy Społecznej dla Bezdomnych Mężczyzn, użytkuje nieruchomość gruntową w Bydgoszczy przy ul. Fordońskiej 422, stanowiącą własność Miasta Bydgoszczy na zasadzie użyczenia, zgodnie z umową z dnia 7 lutego 2014r. Umowa użyczenia określa również, że wszelkie bieżące koszty z tytułu używania nieruchomości przez czas trwania umowy użyczenia ponosić będzie Biorący w użyczenie (§ 5 umowy).

Placówka prowadzi działalność w oparciu o aktualny regulamin placówki, w którym określone zostały obowiązki i uprawnienia mieszkańców.

I. W odniesieniu do poruszanych w piśmie Pana [REDAKTOWANE] w kwestiach dotyczących sposobu traktowania mieszkańców, w tym:

- braku środków czystości i higieny osobistej,
- pozbawiania intymności przy korzystaniu z łazienki lub toalet,
- poniżania i niehumanitarnego traktowania,
- traktowania wszystkich osób przebywających w placówce, „jednoznacznie”, a nie indywidualnie,

zespół kontrolny dokonał wizytacji wszystkich pomieszczeń Centrum Pomocy dla Bezdomnych, jak też przeprowadził rozmowy, z zastanymi o tej porze dnia, wszystkimi mieszkańcami placówki, dotyczące warunków sanitarno – higienicznych, wydawanych środków czystości, częstotliwości i jakości wydawanych posiłków oraz ocenę wykonywania obowiązków przez personel placówki.

W dniu kontroli, tj. 9 lutego br., w Centrum dla Bezdomnych Mężczyzn przebywało 246 osób. Centrum dysponuje 165 łózkami stacjonarnymi, pozostałe osoby są zakwaterowane w świetlicy placówki i śpią na materacach i łózkach polowych.

Na podstawie uzyskanych opinii i odpowiedzi na pytania, obserwacji bezpośredniej, a także analizy dokumentacji zespół kontrolny ustalił co następuje:

1. Wszystkie osoby przebywające w placówce, z którymi przeprowadzono rozmowę, nie zgłosiły żadnych uwag dotyczących dystrybucji artykułów sanitarno – higienicznych, a wręcz potwierdziły ich ogólną dostępność dla wszystkich potrzebujących. Zespół kontrolny wizytując pomieszczenia mieszkalne, zauważył przedmiotowe środki, składowane przez mieszkańców poszczególnych sal, w miejscach do tego przeznaczonych. W ocenie podopiecznych, personel placówki jest życzliwy i pomocny, nikt nie doświadczył niewłaściwego odnoszenia się, wyzwisk czy też niehumanitarnego traktowania. Nikt też nie doświadczył żadnych form przemocy czy przymusu bezpośredniego, nikt nie słyszał o przypadkach by prawo do poszanowania godności osobistej nie było przestrzegane.

Jednocześnie, nie stwierdzono żadnej negatywnej oceny odnoszącej się do jakości wyżywienia. W ocenie mieszkańców, nie zdarzały się sytuacje, by ktoś nie otrzymał posiłku. Podczas wizytacji pokoi podopiecznych odnotowano, że wszystkie pomieszczenia mieszkalne są czyste i schludne, mimo niewielkiego metrażu i dużej ilości zgromadzonej odzieży i innego sprzętu, w tym żywności.

2. W Centrum, na tablicy ogłoszeń jest wywieszona informacja, że w sprawie skarg, próśb i wniosków mieszkańców, przyjmuje Dyrektor placówki. Na dzień kontroli

zespołu kontrolnego, do dyrekcji placówki nie wpłynęła żadna skarga, wskazująca na występowanie jakichkolwiek nieprawidłowości w placówce.

3. Zespół kontrolny dokonał analizy dokumentacji zakupu środków czystości przez podmiot prowadzący Centrum. Stwierdzono, że zakup środków czystości dokonuje się hurtowo, ze środków finansowych z dotacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy oraz środków finansowych PKPS. W 2015r. zakupiono ze środków z dotacji, środków czystości i higienicznych na kwotę 4.598,37zł., natomiast ze środków własnych, na kwotę 4.024,17zł. Z innych środków, na zakupy tego rodzaju artykułów przeznaczono kwotę w wysokości 156,70zł (kserokopia zestawień wydatkowanych środków, w załączeniu).
4. Każda nowo przyjęta osoba do Centrum jest wpisywana do książki „Rodzaj pomocy dodatkowej”, w której odnotowuje się datę, uwagi, imię i nazwisko mieszkańca oraz numer sali, rodzaj udzielonej pomocy i podpis osoby przyjętej. W książce „Rodzaj pomocy dodatkowej” w dniu 29 stycznia 2016r., odnotowane jest, Pan [REDAKTOWANO] otrzymał 2 koce i pościel, co jest odnotowane podpisem [REDAKTOWANO] (kserokopia książki „Rodzaj pomocy dodatkowej” w załączeniu).
5. Dokonano także analizy dokumentacji „Listy pokwitowań udzielonej pomocy dla podopiecznych” (wydanych środków czystości: mydło i proszek do prania), za okres od dnia 23 stycznia 2016r. do dnia 9 lutego 2016r. Na liście wydanych środków dla mieszkańców Centrum, w tym czasie nie figuruje nazwisko Pana [REDAKTOWANO]. W oświadczeniu podpisanym w dniu kontroli tj. w dniu 9 lutego 2016r., przez kierownika Centrum i osobę wydającą pomoc, stwierdzono, że w dniu przyjęcia Pana [REDAKTOWANO] do placówki w dniu 23 stycznia 2016r., wydano mu ręcznik i mydło (oświadczenie w załączeniu). Według ustnego oświadczenia kierownika Centrum, Pana Macieja Zabielskiego, w Centrum Pomocy dla Bezdomnych, wszystkim mieszkańcom placówki, pościel zmienia się co 1,5 do 2 tygodni, raz na tydzień wydaje się papier toaletowy (worek papieru na jedną salę), a w razie potrzeby częścię.

Ustalenia z przeprowadzonych rozmów z mieszkańcami nie odbiegają od ustaleń zawartych z wizytacji w Centrum Pomocy dla Bezdomnych Mężczyzn w Bydgoszczy z dnia 9 lutego 2016r., a także dokumentacji dokonanych kontroli sanitarnych placówki. W dniu **25 listopada 2015r.**, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy dokonał okresowej kontroli sanitarnej. W wyniku kontroli, nie stwierdzono uwag i zastrzeżeń w przedmiocie przestrzegania reżimu sanitarnego w placówce (w załączeniu kserokopia protokołu kontroli za rok 2015 i 2013). W protokole odnotowano przeprowadzenie remontu malarskiego wszystkich pokoi oraz wymianę podłogi w budynku „A” Centrum. W protokole nie odnotowano żadnego zarzutu dotyczącego braku intymności przy korzystaniu z łazienek i toalet.

II. W odniesieniu do poruszanych w piśmie Pana [REDAKTOWANO] kwestii dotyczących skandalicznych, zdaniem skarżącego, warunków sanitarno – higienicznych w Centrum Pomocy dla Bezdomnych na podstawie przeglądu zdjęć wykonanych przez zainteresowanego oraz braku pomocy ze strony pracownika socjalnego Rejonowego Ośrodka Pomocy Społecznej „Fordon” w Bydgoszczy, ustalono:

Przeprowadzono rozmowy ze wszystkimi pracownikami, obecnymi w dniu 9 lutego br. w pracy, odczytując im zarzuty skarżącego się. Na podstawie uzyskanych opinii i odpowiedzi

na zadawane pytania, obserwacji bezpośredniej, a także analizy dokumentacji zespół kontrolny ustalił co następuje:

1. Z dokonanych ustaleń wynika, że Centrum dysponuje 165 miejscami – łózkami stacjonarnymi. Ilość ta, zwłaszcza w okresie jesienno – zimowym, gdy do placówki zgłasza się duża ilość podopiecznych jest niewystarczająca. W tym czasie, placówka posiłkuje się dwoma dodatkowymi pomieszczeniami, zaadaptowanymi na potrzeby mieszkańców placówki, w których przebywa 56 osób oraz świetlicą, w której może spać na podłodze, na materacach i łózkach polowych, maksymalnie 50 podopiecznych. W tym okresie czasu, szczególnie niewystarczająca jest ilość pomieszczeń sanitarnych (wc, łaźnie i natryski), więc warunki socjalno – bytowe dla mieszkańców placówki, jak i pracowników są szczególnie trudne. Tak duża liczba mieszkańców korzystających z sanitariatów, sprawia, że w tym okresie dochodzi do zawilgocenia pomieszczeń sanitarnych. Ilustruje to dokumentacja fotograficzna wykonana przez zespół kontrolny. Pomieszczenia te, z uwagi na ciągłość w ich korzystaniu, mogą być dopiero remontowane, gdy warunki pogodowe pozwalają na takie prace, a więc na wiosnę - lato.

2. Analiza dokumentacji budowlanej pomieszczeń Centrum, pozwala stwierdzić, że budynki w których zlokalizowana jest placówka, są użytkowane zgodnie z przepisami Prawa Budowlanego. Użytkownik, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Kujawsko – Pomorski Zarząd Wojewódzki w Bydgoszczy, posiada wymagane decyzje organów administracji państwowej – pozwolenie na użytkowanie – wydane przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla Miasta Bydgoszczy. Użytkownik, zgodnie z art. 62 ustawy „Prawo budowlane”, dokonuje okresowych kontroli stanu technicznego elementów budynku i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy czynników występujących podczas użytkowania obiektów.

3. Utrzymanie należytego stanu technicznego budynków, w przypadku ich ponadnormatywnego zasiedlenia, wymaga zwiększonej częstotliwości przeprowadzonych robót konserwacyjnych i remontowych. Szczególnie szybszemu zużyciu ulegają pomieszczenia higieniczno – sanitarne wraz z urządzeniami. Stałe użytkowanie pomieszczeń umywalni i natrysków przez zwiększoną liczbę mieszkańców oraz korzystanie z tych pomieszczeń, jako pralni odzieży – powoduje niewydolność istniejącej wentylacji. Skutkiem takiego stanu jest powstawanie pleśni i grzybów na ścianach i sufitach pomieszczeń.

4. Skarżący się, Pan ██████████ jest osobą samotną, bezdomną. W dniu 3 stycznia 2016r. opuścił zakład karny, gdzie przebywał od 19.12.2008r. Po wyjściu z izolacji więziennej skorzystał z Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej przy SR w Poznaniu, gdzie otrzymał pomoc finansową w wysokości 200zł w gotówce i 200zł. w bonach. Ponadto, przy opuszczaniu zakładu karnego otrzymał 100zł. Zapomogi oraz odzież. Wyplacono mu również, na rachunek bankowy, kwotę 430zł ze środków postpenitencjarnych, na dojazd i utrzymanie w pierwszych dniach, po wyjściu na wolność. Pracownikowi socjalnemu ROPS „Fordon”, gdzie zgłosił się po pomoc, oświadczył, że całą kwotę otrzymanych zasiłków zużył, przeznaczając je na bieżące utrzymanie i wydatki. Z uwagi na pobyt w Centrum, gdzie miesięczny koszt utrzymania pensjonariusza wynosi 785,10zł., decyzją administracyjną z dnia 11 lutego br. odmówiono zainteresowanemu przyznania zasiłku okresowego, jednocześnie przyznając decyzją z tego samego dnia tj. 11 lutego br. kwotę 150zł. zasiłku celowego, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów utrzymania i wykonania zdjęć do nowego dowodu osobistego, który został Panu ██████████ skradziony.

5. Podczas wizytacji sal mieszkalnych i pomieszczeń sanitarnych, żadne pomieszczenie i urządzenie sanitarne nie wyglądało jak przedstawione na zdjęciach Pana [REDAKTOR]. Wszystkie pomieszczenia i sanitariaty są sprzątane przez samych podopiecznych, a uwidocznione na zdjęciach zabrudzenia sanitariatów, świadczą jedynie o braku kultury osób korzystających. Podczas niezapowiedzianej kontroli i wizytacji wszystkich pomieszczeń Centrum, podopieczni byli w trakcie wykonywania czynności porządkowych, tak więc kontrolujący nie mieli uwag do stanu porządku w pomieszczeniach mieszkalnych i we wszystkich sanitariatach Centrum Pomocy dla Bezdomnych Mężczyzn.

Wnioski z kontroli:

1. Proponuje się zaprowadzić „Książkę remontów bieżących Centrum”, w której nanoszono by realizację wszystkich zadań remontowych, realizowanych przez podmiot prowadzący placówkę wraz z ewentualną dokumentacją zdjęciową, celem dokumentowania wszystkich realizowanych przedsięwzięć, w celu poprawy warunków pobytowych i sanitarnych podopiecznych. W chwili obecnej nie istnieje żadna dokumentacja świadcząca o wykonywaniu prac, podnoszących standard pobytu mieszkańców, poza dokumentacją finansową o zakupie materiałów remontowych.
2. W dokumentacji "Pokwitowań udzielonej pomocy dla podopiecznych", każdy rodzaj udzielonej pomocy dla podopiecznych, winni oni podpisywać własnoręcznie, a nie przez osobę wydającą tą pomoc.

Na powyższych ustaleniach, kontrolę zakończono. Protokół zawiera 5, kolejno ponumerowane strony, a jego integralną część stanowi 44 załączników, wymienionych w treści protokołu.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Prezydentowi Miasta Bydgoszczy.

Podpisy członków zespołu kontrolującego:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.